

Összefoglaló jelentés Dunaszeg Községi Önkormányzatnál 2019. évben végzett belső ellenőrzési tevékenységről

A Bkr. az éves összefoglaló ellenőrzési jelentésre vonatkozóan állapít meg kötelezettségeket. A Bkr. 48. és 49. §-ának megfelelően a belső ellenőr az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók figyelembevételével készítette el az önkormányzat éves ellenőrzési tervét, illetve az elvégzett ellenőrzésekről szóló éves összefoglaló ellenőrzési jelentést.

1. A 2019. évben végzett belső ellenőrzési tevékenység bemutatása:

1.1. Az ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítése:

A belső ellenőr a kockázatelemzéssel megalapozott ellenőrzési terv alapján az Önkormányzatnál a személyhez kötődő kiadások ellenőrzése. Az ellenőrzések lefolytatására 17 órát, egyéb tevékenységekre 8 órát tervezett az ellenőrzés, és ténylegesen összesen 25 órát fordított. Egyéb tevékenységek között a belső ellenőr elkészítette a 2019. évre vonatkozó összefoglaló ellenőrzési jelentést, az önkormányzat külső és belső ellenőrzéseinek nyilvántartását, valamint a 2020. évre vonatkozó kockázatelemzéssel alátámasztott ellenőrzési tervet.

Az önkormányzatnál az alábbi ellenőrzésre került sor:

- ❖ A személyhez kötődő kiadások ellenőrzése

1.2. A folyamatok értékelése:

A belső ellenőrzési jelentések az ellenőrzés megállapításait, következtetéseit, ajánlásait tartalmazzák. A belső ellenőr az ellenőrzött szervezetről átfogó értékelést és véleményt formál. A véleményt öt kategória valamelyikébe lehet sorolni a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének 2410 és 2410. A1 számú gyakorlati standardjai figyelembevételével. A kategóriák a következők: megfelelő, korlátozottan megfelelő, gyenge, kritikus és elégtelen.

Az ellenőrzés a folyamatok vizsgálata során tett megállapításait összefoglalva a pénztárral és a pénzügyi gyakorlattal kapcsolatosan az alábbiakat állapította meg:

Az önkormányzat és intézménye, valamint a társulás 2018. évi eredeti költségvetése a jogszabályi előírások, irányítószervi útmutatások szerint megfelelő tartalommal elkészült. A tervezésnél figyelembe vették 2017. évi teljesítést, illetve a 2018. évi jogszabályi, személyi változások miatti bérnövekedést is. (pl. jogszabályok, garantált bérminimum, átsorolások, béren kívüli juttatások, minősítések stb.)

Az önkormányzat 2018. évi összes kiadásából a személyi juttatások a legnagyobb, 21,5 %-os részarányt képviselnek (24.336 e Ft), a teljesítés az eredeti előirányzathoz viszonyítva 116,2 %-os. A módosított előirányzathoz viszonyítva a személyi kiadások minden során a teljesítés 100 %-os. Az előirányzat módosítások folyamatosan történtek.

A költségvetés végrehajtása során a személyi kiadásokkal összefüggő előírásokat általában betartották, a dokumentumok ellenőrzésénél a vizsgálat helytelen gyakorlatot, számszaki eltérést nem állapított meg, de néhány célszerűségi javaslatot fogalmazott meg.

A bizonylati rend és okmányfegyelem betartása a személyi juttatások vonatkozásában a jogszabályi előírások szerinti (2000. évi C. tv. 165-169.§.), a gazdálkodási jogkörök szabályozottak (368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 53.§-59.§.), gyakorlati alkalmazásuk megfelelő a vizsgált utalványrendeletek kiadási bizonylatok az előírt aláírásokat tartalmazták.

A létszám és bérnyilvántartások, továbbá a lekönyvelt teljesítések alapján az előirányzatok alakulását folyamatosan figyelemmel kísérik, szükség esetén kezdeményezik az előirányzatok módosítását. A kontrollkörnyezet működéséhez a szabályozási rendszer kialakított, a folyamatok kontrolljai megfelelően működtek.

A javaslatok között nem szereplő, de az összefoglaló jelentésben rögzített valamennyi hiányosságot meg kell szüntetni.

Az ellenőrzési jelentést az ellenőrzött területek képviselőivel egyeztetjük.

(A belső ellenőrzés az értékelése alapján összesített véleményét öt kategória valamelyikébe sorolja be. Ezek megfelelő, korlátozottan megfelelő, gyenge, kritikus és elégtelen.)

Az ellenőrzés nyomán kialakított véleményünk a vizsgált területről, illetve folyamatokról összességében: **megfelelő.**

A jelentésben foglaltak alapján az ellenőrzés az alábbi javaslatokat teszi:

1. A társult önkormányzatokra, szervezetekre, intézményekre kiterjesztett szabályzatokat azoknak az intézmények, szervezetek vezetőjének is alá kell írni, akire kiterjesztették, mivel külső ellenőrzés (ÁSZ) csak ebben az esetben fogadja el kiterjesztett szabályzatnak.
2. A kontrollkörnyezetnél a kötelező szabályzatok kialakításra kerültek, viszont a béren kívüli juttatások kötelező elemei és az adható juttatások egy szabályzatban történő összefoglalása célszerű lenne. (munkába járás, cafetéria juttatások)
3. A saját gépjárművel történő munkába járásnál a teljesítésigazolás alapjául a jelenléti ívvel való egyezést kell az elszámolásokon meghatározni, az Elszámoló lapon a 15 Ft/km költségterítést javítani szükséges.
4. A kiküldetési rendelvevényeken az utazás célját minden esetben meg kell határozni. Átutalással történő kifizetés esetén a kiszámított összeget nem kell kerekíteni.
5. A jubileumi jutalom határozata, és bármilyen személyi jellegű kifizetésre szóló engedély kötelezettségvállalásnak minősül ezért ellenjegyzés nélkül nem érvényesek. A bennük szereplő tételeket összesíteni szükséges, hogy a kötelezettségvállalás összege megállapítható legyen. Az alapidokumentumok teljes körű kitöltésre nagyobb figyelmet kell fordítani, hogy a kifizetés jogossága egyértelműen – minden esetben - megállapítható legyen.
6. A béren kívüli juttatások közül a készpénzes cafetéria egyösszegű előre történő kifizetése a dolgozó munkaviszonyának megszűnése esetén számos adózási problémát vetne föl, ezért célszerűbb volna a juttatást havonta, negyedévente, félévente – a ledolgozott hónapok alapján - utólag kiutalni.
7. Az utalványrendeletek, kifizetési bizonylatokon a pontos jogcím meghatározásra fontos, mivel a könyvelésből nem lehet utólag a személyi kifizetések jogcímét beazonosítani, (munkába járás, kiküldetés, cafetéria, jutalom) a könyvelésben az azonos jogcímű tételeket a megfelelő főkönyvi számokra kell könyvelni.

2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők:

Az önkormányzat az ellenőrzés során az ellenőr rendelkezésére bocsátotta a vizsgálni kívánt iratanyagot, és egyéb dokumentumokat, valamint a vizsgálat tárgyával kapcsolatos információkat. A vizsgálat során az ellenőrzési tevékenységet akadályozó tényező nem merült föl.

3. Tanácsadó tevékenység:

A belső ellenőr részére 2019. évre tanácsadó tevékenységre megbízást, felkérést az önkormányzat nem adott.

4. Belső kontrollrendszer értékelése:

2012. január 1-től hatályos államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 69. §-a a belső kontrollrendszerek fogalmát, célját:

„ (1) A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok:

- a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtásák végre,*
- b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és*
- c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától.”*

A költségvetési szervek belső kontroll rendszeréről és belső ellenőrzésről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 3-10.§-ai előírják:

3. § A költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő

- a) kontrollkörnyezet,
- b) integrált kockázatkezelési rendszer,
- c) kontrolltevékenységek,
- d) információs és kommunikációs rendszer, és
- e) nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

4. § A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

- a) a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,
- b) az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,
- c) megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan, és
- d) a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek a módszertani útmutatók figyelembevételével.

5. § (1) A költségvetési szervek belső kontrollrendszerét - a szervezeti sajátosságok figyelembevételével az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók alkalmazásával kell kialakítani és működtetni.

(2) A belső kontrollrendszer fejlesztése során figyelembe kell venni az államháztartási külső ellenőrzést, kormányzati szintű ellenőrzést végző szervek és a belső ellenőrzési tevékenységet végzők által megfogalmazott ajánlásokat és javaslatokat.

6. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben

- a) világos a szervezeti struktúra, a folyamatok átláthatóak,
- b) egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok,
- c) meghatározottak, ismertek és elfogadottak az etikai elvárások a szervezet minden szintjén,
- d) átlátható a humánerőforrás-kezelés,
- e) biztosított a szervezeti célok és értékek irányában való elkötelezettség fejlesztése és elősegítése.

(2) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források átlátható, szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

(2a) A költségvetési szerv vezetője rendszerezi a költségvetési szerv folyamatait, kijelöli a folyamatok működésében részt vevő szervezeti egységeket, valamint a folyamatért általános felelősséget viselő vezető beosztású személyt (a továbbiakban: folyamatgazda).

(3) A költségvetési szerv vezetője köteles elkészíteni és rendszeresen aktualizálni a költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalát, amely a költségvetési szerv működési folyamatainak szöveges, táblázatokkal vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása, amely tartalmazza különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.

(4) A költségvetési szerv vezetője köteles szabályozni a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét, valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét.

(4a) A szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje tartalmazza:

- a) a bejelentett kockázatok és események előzetes értékelésének módszertanát,
- b) a bejelentés kivizsgálásához szükséges információk összegyűjtésének módját,
- c) az érintettek meghallgatásának eljárási szabályait,
- d) a vonatkozó dokumentumok átvizsgálásának szabályait,
- e) a szervezeti integritást sértő események elhárításához szükséges intézkedéseket,
- f) az alkalmazható jogkövetkezményeket,
- g) a bejelentő szervezeten belüli védelmére, illetve elismerésére, valamint a vizsgálat eredményéről való tájékoztatására vonatkozó szabályokat és
- h) a szervezeti integritást sértő események bekövetkezésének megelőzésére kialakított eljárási szabályokat.

(5) A költségvetési szerv vezetőjének felelőssége olyan belső kontrollrendszer kialakítása, amely minden tevékenységi kör esetében alkalmas az etikai értékek és az integritás érvényesítésének biztosítására.

7. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles integrált kockázatkezelési rendszert működtetni.

(2) Az (1) bekezdésben előírt tevékenység során fel kell mérni és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében rejlő és szervezeti célokkal összefüggő kockázatokat, valamint meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját.

(3) Az integrált kockázatkezelési rendszer magában foglalja a jogszabályban előírt kockázatkezelési kötelezettségeket, amelynek működtetése során figyelembe kell venni az ágazati útmutatókat is.

(4) A költségvetési szerv vezetője az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására szervezeti felelőst jelöl ki. Belső ellenőr szervezeti felelősnek nem jelölhető ki. Ha a költségvetési szerv integritás tanácsadót foglalkoztat, akkor az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálásával kapcsolatos feladatokat az integritás tanácsadó látja el.

(5) A folyamatgazdáknak együtt kell működniük az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására kijelölt szervezeti felelőssel.

8. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását.

(2) A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok csökkentésére irányuló kontrollok kiépítését, különösen az alábbiak vonatkozásában:

a) a döntések dokumentumainak elkészítése (ideértve a költségvetési tervezés, a kötelezettségvállalások, a szerződések, a kifizetések, a támogatásokkal való elszámolás, a szabálytalanság miatti visszafizettetések dokumentumait is),

b) a döntések célszerűségi, gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi szempontú megalapozottsága,

c) a döntések szabályszerűségi szempontból történő jóváhagyása, illetve ellenjegyzése, valamint

d) a gazdasági események elszámolása (a hatályos jogszabályoknak megfelelő könyvvizetés és beszámolás).

(3) Az (2) bekezdés a), c) és d) pontjában felsorolt tevékenységek feladatköri elkülönítését biztosítani kell.

(4) A költségvetési szerv vezetője köteles a költségvetési szerv belső szabályzataiban a felelősségi körök meghatározásával legalább az alábbiakat szabályozni:

a) engedélyezési, jóváhagyási és kontrolleljárások,

b) a dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés,

c) beszámolási eljárások.

9. § (1) A költségvetési szerv vezetője köteles olyan rendszereket kialakítani és működtetni, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljuttatottak az illetékes szervezethez, szervezeti egységhez, illetve személyhez.

(2) Az információs rendszerek keretében a beszámolási rendszereket úgy kell működtetni, hogy azok hatékonyak, megbízhatóak, pontosak és összehasonlíthatóak legyenek, a beszámolási szintek, határidők és módok világosan meg legyenek határozva.

10. § A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből állhat.

Az önkormányzatnál a fenti normáknak megfelelően költségvetési szerv vezetője (jegyző) köteles szabályozni a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendjét, valamint az integrált kockázatkezelés eljárásrendjét.

A szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje tartalmazza:

a) a bejelentett kockázatok és események előzetes értékelésének módszertanát,

b) a bejelentés kivizsgálásához szükséges információk összegyűjtésének módját,

c) az érintettek meghallgatásának eljárási szabályait,

d) a vonatkozó dokumentumok átvizsgálásának szabályait,

e) a szervezeti integritást sértő események elhárításához szükséges intézkedéseket,

f) az alkalmazható jogkövetkezményeket,

g) a bejelentő szervezeten belüli védelmére, illetve elismerésére, valamint a vizsgálat eredményéről való tájékoztatására vonatkozó szabályokat és

h) a szervezeti integritást sértő események bekövetkezésének megelőzésére kialakított eljárási szabályokat.

A folyamatba épített kontrollok a vizsgált folyamatok többségénél működtek, a belső ellenőrzési jelentés által feltárt megállapítások, hiányosságok az önkormányzat részéről további intézkedéseket igényeltek.

4.1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelésére tett javaslatok:

A belső ellenőrök a javaslatkésztételkor minden esetben arra törekedtek, hogy a belső kontrollrendszer kialakítása során a szabályszerűség, gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség növekedjen.

4.2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése:

- A kontrollkörnyezet, az önkormányzat szabályozottsága a vizsgálattal kapcsolatos folyamatoknál megfelelő.
- Az integrált kockázatkezelési rendszer kialakítása az ellenőrzés ideje alatt az önkormányzatnál folyamatban volt. A tervezés során a folyamatok kockázatai elemzésre kerültek, az éves ellenőrzési terv kockázatelemzéssel megalapozott volt.
- A kontrolltevékenységek az ellenőrzés során vizsgált folyamatoknál nem minden esetben működtek.
- Az információs és kommunikációs rendszer a vizsgált folyamatoknál részben kialakított.
- A nyomon követési rendszer (monitoring) a vizsgált folyamatnál megfelelő, mert a jegyző 2019. szeptember 19-én intézkedési tervet készített, és az intézkedési tervben szereplő feladatok végrehajtásáról 2019 november 14-én nyilatkozott.

5. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések:

A 2019. évben végzett ellenőrzések alapján büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárást a belső ellenőr az elvégzett vizsgálatok alapján nem kezdeményezett.

6. Személyi feltételek:

A belső ellenőrzést az önkormányzatnál a 2017. január 1-től 2019. december 31-ig szóló, 2018. december 28-án módosított Megbízási szerződés alapján a Justícia Audit Bt. belső ellenőre végezte. A belső ellenőr rendelkezik a belső ellenőrök kötelező regisztrációjával (regisztrációs szám: 5115688), a kötelező ÁBPE-I. képzésnek 2018-ban eleget tett.

7. Az intézkedési tervek végrehajtása:

Az önkormányzat jegyzője - az ellenőrzési jelentésben tett javaslatok alapján - intézkedési tervet készített, és nyilatkozott, hogy a jelentésben foglalt feladatokat végrehajtották.

Kislőd, 2019. november 4.

Balogh Erika
belső ellenőr
Justícia Audit Bt.
8446 Kislőd, Széchenyi u. 33.
Adószám: 27254697-1-19
IRM: 009557

Az éves belső ellenőrzési összefoglaló jelentéssel egyetértek, az abban foglaltakat elfogadom:

Dunaszeg, 2019. november 4.
polgármester

jegyző

